

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Gospodom trgovcem, obrtnikom in rudarjem na Kranjskem!

Častiti rojaki! 17. dne tega meseca bodo po vsej naši deželi dopolnilne volitve za kupčijsko in obrtnijsko zbornico kranjsko, in sicer volijo trgovci letos 6 odbornikov, obrtniki 7 in rudarji 1 odbornika.

Gospodje trgovci (kupci) zapišite si na svoje glasovnice sledeča imena:

- Gospod **Franc Hren**, trgovec v Ljubljani,
 „ **Josip Kušar**, trgovec v Ljubljani,
 „ **Janez Perdan**, trgovec v Ljubljani,
 „ **Vaso Petričič**, trgovec v Ljubljani,
 „ **Franc Souvan** mlajši, trgovec v Ljubljani,
 „ **Ferdinand Sajovic**, trgovec v Kranji,

Vi gospodje obrtniki (rokodelci) pa sledeče:

- Gospod **Anton Klein**, solastnik tiskarne v Ljubljani,
 „ **Franc Peterca**, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani,
 „ **dr. Josip Poklukar**, solastnik tiskarne, deželni in državni poslanec v Ljubljani,
 „ **Josip Ribič**, krčmar v Ljubljani,
 „ **Franc Sark**, krojač v Ljubljani,
 „ **Jakob Škrbinec**, čevljar in hišni posestnik v Ljubljani,
 „ **Jarnej Žitnik**, čevljar in hišni posestnik v Ljubljani.

In vi gospodje **rudarji**:

gospod **Anton Globočnik**, rudar v Železnikih.

V Ljubljani maja 1881.

Za narodni volilni odbor:

Dr. Janez Bleiweis.

Tudi stoletnica!

Sè Spodnjega Štajerskega. [Izv. dop.]

Znano je, da so se dr. Josipu Sernecu v Celji zavrnila tri slovenske vloge, in sicer dve v Celji pri okrajnej odrednej sodnji, jedna od sodnije Laške, in to hitro potem, ko je bil predsednik višje sodnije objavil vsem podložnim sodnijam in menda tudi drugim oblastnikom ono pomenljivo odločbo, po kateri je bila kamniška rabsodba spoznana kot ničla samo zategadelj, ker je bila izšla v našem materinem jeziku! — Znano je tudi, da je pravno ministerstvo dr. Sernecu, kateri je odbite vloge tamkaj predložil, dalo odgovor, da po administrativnem potu ono ne more ničesar storiti!

Dr. Sernec je pa zoper jeden treh odlokov tudi postopal po sodnijskem potu ter se je pritožil na višjo sodnijo ter povdarjal v pritožbi, da se mu je preje rešilo sto in sto slovenskih vlog v Celji, na Vranskem, v Šmarji, na Laškem itd., in da preje nikdar še nij bila vloga zavržena na Spodnjem Štajerskem zategadelj, ker je pisana bila v slovenskem jeziku.

V dotičnej slovenskej vlogi je omenjeni advokat v pravdi zoper trdega Slovenca nastopil prisego za neko osebo, katera ne ume niti besedice nemško! Pritožitelj je v pritožbi tudi omenjal, da naj mu bodo uradniki hvaležni, če besede prisega predloži v slovenskem jeziku — vsaj stranka ne bo storila prisega

v nemškem jeziku! In če ostaneta že dve tretjini vloge pisani v slovenskem jeziku, komu pa škoduje, če je tudi uvod in konec vloge slovenski?

Na to je prišla sledeča določba od c. kr. višje sodnije:
 Z. 4904.

Ueber den Rekurs der Maria Leber durch Dr. Jos. Sernec gegen den diesgerichtlichen Bescheid vom 7. März 1. J. Z. 2737 womit der Rekurentin das von derselben in ihrer Rechtssache gegen Mathäus und Agathe Škorjanc peto. Auszugsprästirung in slovenischer Sprache eingebrachte Eidesantrittsgesuch mit Rücksicht auf die Bestimmung des § 13 a. G. O. mit der Weisung zurückgestellt worden ist, dasselbe binnen 5 Tagen in deutscher Sprache zu reproduzieren, hat das hochlöbliche k. k. Oberlandesgericht den erstgerichtlichen Bescheid dto. 7. März 1. J. Z. 2737 auf Grund der in demselben bezogenen Bestimmung des § 13 a. G. O. mit dem Beifügen zu bestätigen befunden, dass es der Rekurentin, falls sie den mit dem Urtheile dto. 31. Dezember 1880 Z. 15.734 zugelassenen Schätzungseid nicht in der hierlandsüblichen Gerichtssprache, sondern nur in der slovenischen Landessprache abzulegen vermag, unbenommen bleibt, ihrem Eidesantrittsgesuche die Eidesformel gemäss Hofdecretes vom 22. Dezember 1835 Nr. 109 J. G. S. in slovenischer Sprache anzuschliessen.

Hievon werden in Folge Erlasses des hochlöbl. k. k. Oberlandesgerichtes vom 20. April 1881 Z. 4496 die Geklagten zu Handen des Mathäus Škorjanc und die Rekurentin zu Handen ihres Vertreters Herrn dr. Sernec letztere unter Rückschluss des belegten Rekurses verständigt.

K. k. städt. deleg. Bezirks-Gericht Cilli
 am 1. Mai 1881.

Stuchetz m. p.

Tedaj Slovenci zdaj vemo, pri čem da smo in zabeležimo si to v svojo zgodovino.

Leta 1881 je bil na hip slovenski jezik popolnoma prepovedan v vsej pisavi pri sodnijah! Prepovedano je ne samo sodnikom uradovati slovenski, nego tudi strankam je prepovedano dopisavati sodnijam v slovenskem jeziku! — To se je sklepalo leta 1881 iz postave od 1. maja 1781 št. 13 pravoslovne zbirke. — Tedaj ravno sto let je preteklo, ko je ona postava bila izdana in ravno sto let so potrebovali, da so pri višji sodnji v Gradci in pri c. kr. najvišji sodnji na Dunaji spredili čisto nov pomen § 13 v omenjenem zakonu! Zavrgla se je dozdanja praksa, ki je naš jezik pri sodnijah vedno dopuščala in vpeljal se je na podlagi starega zakona nov red po Slovenskem!

Vsled zgorenje določbe c. kr. višje sodnije, proti kateri nij pritožbe na najvišjo sodnijo (zaradi sumarnega patenta), moramo tedaj na svojej slovenskej zemlji nemški dopisavati sodnijam, one pa nam morajo odgovarjati nemški — le priseči smemo še slovenski! Tako se nam godi zdaj v modernem času! Sedaj ko smo literarno in politično kljubu vsej stiski tako častno si priborili dostojno-mesto mej avstrijskimi narodi!

Ali more to trajati še dolgo? Nikakor ne. Vsaj vemo, da se mora popraviti oni § 13 iz leta 1781, in prepričani smo, da bode moral kmalu spoštovati vsakdo naš jezik in

naše narodno čutje! Tedaj pa bodo višji uradniki spoznati morali za svojo dolžnost napeljavati podložne sodnijske uradnike, da se učé z nami občeovati v našem jeziku ustmeno in v pisavi! Tako bode prišlo, ker nenaravne razmere se niso nikdar dolgo obdržale!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. maja.

Vsi avstrijski nam v roko došli časopisi so na dan cesarjevega **Rudolfa** poroke praznično se oblekli in prinašali dogodku primerne članke. Kar jih je pa židovsko „liberalne“ barve, tega niso storili. Čemu tudi, zdaj ko so Nemci v Avstriji „zatirani“!

Vnanje države.

Čudno se bere tale telegram od 9. t. m. iz **Sofije**. „Knez bolgarski je izdal proglas do naroda, v katerem pravi, da se njegovo upanje nij izpolnilo in da je denes Bolgarska na vnanje na slabem glasu v notranjem pa desorganizovana. Knez preti, da bode krono odložil, če narodno sebranje ne bode odobrilo onih pogojev, katere bode on jej stavil in ki se morajo vladi izpolniti. Zdanjo vlado je razpustil in naročil generalu Ehrenrothu, da sestavi začasno novo vlado.“ To je prišlo kaj hitro! —

Na **Ruskem** se bode nekaj davka znižalo, da se kmetom stanje olajša.

Francoska vlada je poslala Turčiji noto, v kateri se tej naznanja, da ne sme svojih vojakov poslati v Tunis, sicer bode Francija smatrala to kot „casus belli“.

Dopisi.

Z Dunaja 8. maja ob 7. uri na večer. [Izv. dop.] Dragi „Slovenski Narod“! Denes zjutraj ob polusedmej uri prišlo nas je precej slovenske korenine k slavnostim na Dunaj. Na kolodvoru strašanska gnječa. V mestu vse po nogah. Palače, hiše, hoteli, ceste, ulice vse v neopisljivem kinči. Človek je omamljen samega krasa. Ljudje trde, da jednacega bleska Dunaj še nij videl. Spehan po vožnji in pol dnevnjej neprenehljivej hoji podal sem se zdunajskimi prijatelji v c. kr. prater, kjer je denes ljudska veselica! Tu sem vre denes na tisoče in tisoče ljudstva. Dozdeva se človeku, kakor da bi bilo ljudsko izseljevanje. Na Rudolfa in Štefanijo čakali smo cele 4 ure v strašanskej gnječi ob praterskej cesti. Od daleč se sliši krik in glasno pozdravljanje. Na sto in sto tisoče ljudij — vse kriči, vse pozdravlja. Zdaj prikažejo se cesarske kočije. Štefanija, Rudolf, cesar, cesarica, kraljica Henrijeta, kralj Leopold, sto in sto krasnih ekvipaž. Da, večje krasote si nij moč misliti. Štefanija lepa kot angelj. — O ljudske veselici poročam najbrž obširneje. Te vesele vesti pošlje „Narodu“ njega špecijski dopisnik v dunajskem praterji. Bog vas živi.

Z Notranjskega 7. maja. [Izv. dop.] († Jurčič.) Od tistega časa, kar je Toman zatisnil svoje oko, nij nobena smrt tako strašno zadela našega ubozega naroda, kot sedaj te dni Jurčičeva. Kakor strela švigala je od kraja do kraja po elektriki, po pošti in od ust do ust prežalostna vèst, da nij več našega Jurčiča: povsod zbuja je težne in obupne zdihljaje. In to ne samo mej naobraženci in zavedenci, nego sploh mej národom po deželi; kajti vsak, ki le količkaj bere, pozná, občuduje in ljubi Jurčiča po „Kozjaku“, po „Ponarejenih bankovcih“ in družih domačih spisih. In taci je ogromno število mej malim našim národom, taci je skoraj trideset tisoč pri družbi Mohorjevej. —

Ali nas, ki smo ga bolje poznali in vedeli,

bolje ceniti, nas je prezgodnja smrt pretresla do obupa, kakor bi bili pogoreli in vse zgubili. In to tudi po vsej pravici!

Jurčič nij bil — posebno pri naših razmerah — navaden talent, on nij bil navaden genij! Ne, on je bil nenavadna prikazen, pravi meteor, ki je svetil vsemu našemu pravemu duševnemu delovanju, on je bil kralj, on je bil solnce. O, še le sedaj bomo grenko občutili njegovo zgubo!

Oh národ moj dragi! zakaj si tako nesrečen? zakaj ti usoda streže tako, kakor „pisana mati“, kakor odurna in režáva mačeha pastorki? kaj, ali nijsi dosti trpel, ali se nijsi dosti pokoril tisoč in več let v jarmu nemških gradov in pod pestjo domačih vskokov? Jenko, Toman, Lavrič, Ogrinec in sedaj še Jurčič: vse pokrila je „črne zemlje odeja“ v najpraktičnejšoj dobi delovanja.

Pa ne obupaj, mili národ, vsaka sapica v belem dnevi, vsaka zvezdica v tihej noči ti šepetá Jurčičev princip: „Ne obupajmo, delajmo, delajmo vstrajno.“

Možu temu pa, temu izvoljenemu velemožu postavi takoj spodoben viden spomenik. In tu pričaj svetu, da si vreden enacih mož, pričaj, da si hvaležen in izobražen in duševno svoboden. Jurčičev spomenik budi naj nas in spominja na njegov jeklen značaj, na njegovo uzorno domoljubje in neumorno delavnost.

—R.—

Iz Črnomlja 5. maja. [Izv. dop.] Nij še dolgo, kar smo izročili materi zemlji blagega Božidara Kuralta, uže smo zvedeli, da je umrl v Krškem g. Nekerman; bil je v Črnomlju vedno narodnjak, ud narodne čitalnice in blag nje podpornik. Kot zvest prijatelj Božidara, delala sta skupno bodisi v društvu ali drugod. Bodi mu lahka zemlja.

Čudom smo čitali dr. Pavličev govor v Litiji! Verovali nijsmo, da je dr. Pavlič sedaj celó pravi odpadnik postal, tisti mož, ki bi bil mej Belimi Kranjci dušo dal za dom iz rod! Tega ne verjemo, da bi bil to tisti Pavlič, ki je bil pred nekaj leti mej nami!!! Nij mogoče!

Ravno sedaj izvemo pretužno vest o smrti g. Josipa Jurčiča! Ubogi narod slovenski! kako ti smrt pobira najboljšo možo. Prežalostna je vest, da bi še nadaljeval moj dopis. Narod ob Kolpi britko zgubo britko čuti! Josipu Jurčiču večni spomin in lahko zemljico!

Iz Hirske Bistrice 7. maja. [Izv. dopis.] V zadnjem času se je županstvom naložila nova butara, namreč, da morajo pod lastno odgovornostjo razglaševati, kdaj da bode komu za zaostali davek premakljivo blago prodano, ali kdaj da je zadnji čas davke plačati.

Ako se taka, davkarskemu biriču pristojna opravičila županom nalagajo, zakaj se ne bi tudi volilne glasovnice za trgovsko in obrtnijsko zbornico na župane razposlale, da bi jih oni dotičnim volilcem razdelili?

Sedaj imamo volitve pred durmi, a v bistriškem okraji glasovnic vendar še nobeden nij v roke dobil. Vzrok nam je sicer neznan, a toliko dotične gospode vendar opozorimo, da je malik Vestenek od svojega oltarja slovo vzel, torej je treba sedaj le pravega Boga moliti!

Iz Pivke 2. maja. [Izv. dop.] Zasramovanje našega nam milega jezika od strani c. kr. okrajnega glavarja Vestenecka in nekaterih c. kr. učencikov, katero se je vršilo minuli teden v kazinskej kavarni, raskočilo ter razburilo je silno vse stanove našega kroga in gotovo tudi cele ostale Slovenije. Obnašanje

imenovanih gospodov je bilo pri tej priliki silno nespodobno. Najnesramnejša bitja se dandenes ne predrznejo po javnih prostorih insultirati koga zaradi njegovega jezika. To so pa učinili c. kr. možje! Pač lepe izgoje se moramo nadejati od strani taci učencikov! Tem gospodom jenaša dežela svinjska in jezik pa pasji, kaj smo jim pa mi in naši otroci! Zakaj nam sedanja pravična vlada vsaj toliko ne ustreže, da bi te gg. preselila ali prestavila kam v „rajh“, kjer bi ti srečno živeli in mi bi se za njimi ne jokali. Pač najskrajnejši čas je, da se vlada zdrami ter stori v tej stvari energičen korak! Mi že imo mir in red v svojej deželi, ter smo odločno proti temu, da bi nas osebe, katere dobivajo c. kr. plačo, pa tudi druge, sramotile in zasmehovale zaradi našega jezika, katerega smo pripravljeni vedno braniti in če bode treba še bolj, kakor ona dva narodnjaka v kavarni!

H.

Iz Gradea 8. maja. [Izv. dop.] V petek 6. maja imelo je akademično društvo „Triglav“ prvo zborovanje v letošnjem tečaju. Bile so na dnevnem redu tudi volitve novega odbora. Za predsednika je izvoljen g. Božidar Terbuhič pl. Schlachtschwert, stud. jur. Odborniki so gg.: J. Košan, filozof; J. Žužek, tehnik; M. Rutar, J. Pučko in O. Ploj, juristi. Namestnika sta gg.: T. Flis, med. in J. Juvanec, jur. — O tej priliki drznem si akademiško mladež javno grajati, ker redi mej soboj nekako mlačnost, vsled katere se vedno in vedno zopet ponavlja, da o volitvah nikdo ne mara predsedništva sprejeti in se vsaki „prav cifrasto zahvali za izkazano mu čast — ter izraža svoje veselje, da vidi, ka imajo gospóda toliko zaupanja do njega — tega častnega mesta pa sprejeti ne more, nikakor ne — ker mu je nemogoče itd.“ — To, gospóda, je slabo znamenje! — Sicer pa, kakor se čuje, je to uže stara navada v društvu — eine althergebrachte Sitte; in mlajši delajo, kakor stare vidijo — in tako slednjič zavedanje in navdušenje v obče hira. — Ali bi se na vse zadnje te stare navade ne mogli morda otresti in odvaditi? — Želeti bi bilo!

Sicer pa mislim gospódje, da smem z vso pravico reči: „Pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum“. Na premislek! Brez zamere!

S Krašnje 8. maja. [Izv. dop.] Vas Krašinja je zdaj pozabljena kakor je še marsikatera druga, odkar drdra po južnej železnici železni voz. Nekdaj je bila zelo imenitna postaja vsakovistnega prometa (vzlasti kupčije z lesom). Uže za časa rimskega gospodstva v naših krajih bila je v Krašnji vojaška postaja. O časi osvobojevalnih vojsk francoskega nasilstva bila je Krašinja z bližnjo Limbarsko goro in Kopo (kder je razvalina necega gradú) imenitno strategiško selo — in mogoče, da bode z nova postala, kedar se uganejo nekateri kraji ob Savi, ki se bodo utrdili po določili vojnega ministerstva.

Leta 1784 (21. marcija) je prenočil enkrat v Krašnji cesar Jožef II., o priliki, ko se je vračal na Dunaj s popotovanja iz Italije. Spal je v hiši, ki je zdaj šolsko poslopje, v takratnej njegovej spalnej sobi se zdaj učenci poučujejo. Druzega dné pred odhodom je cesar vsacemu prišlecu, ki se mu je prišel poklonit, podaril cekin.

Pred kratkim je bila v Krašnji volitev župana, za župana je bil izvoljen enoglasno Jože Podgoršek, ki je tuči predsednik krajnemu šolskemu svetu, Mož se je odločno branil težkemu bremenu županstva, ter je ponujal skoraj vso odkupnino soseski, da bi ne bil

voljen. Mogoče da ga kaki neredi v županskem vodstvu strašijo, ki se ne dadó popraviti precej.

S Primorskega 8. maja. [Izv. dop.]
Dopisnik iz Celja v današnji številki „Slovenskega Naroda“ toži, da še nij Musilovih slovenskih pisank na svitem. To mi daje povod, da spregovorim sploh nekoliko o slovenskih zvezkih. Dolgo smo učitelji slovenski hrepeneli po pisankah in risankah s slovenskimi napisi. Zdaj pa smo uže nekaj časa tudi z njimi preskrbljeni. Najprvo je bil Winiker v Brnu izdal tako blago, menda radi tega, ker se nobeden domačih knjigotržcev tega podjetja ni hotel lotiti. Potem je stopil g. Lapajne v Krškem z Winikerjem v zvezo in spravil na svetlo slovenske pisanke, katere je okinčal tudi z nekaterimi zemljevidi. Na to je tudi Grubbauer s pomočjo g. Stegnarja izdal svoje blago v slovenskem jeziku. Naposled namerava torej tudi Musil svoje pisanke izdati s slovenskim tekstom. Vsaka vrsta teh pisank ima svojo prednost. Lapajnetovo blago ima lep papir in zemljevide s primeroma nizko ceno; Grubbauerjeve pisanke imajo prirodo pisne slike, a Musilove slike iz zgodovine. Glede cene je priporočati prvi dve vrsti, kajti poslednje (Musilove) so tako drage, da je težko trgovcu ali učitelju prodajati jih na drobno po 2 kr.

Namen teh vrstic pa nij morda priporočevati ali grajati učiteljem to ali ono blago, S tem dopisom sem hotel marveč opozoriti tiste zaspane učitelje, kateri imajo v svojih slovenskih šolah še vedno pisanke z nemškimi napisi. In takih učiteljev nij malo! Še veliko je takih zaspancev, ki trpé, da si učenci za isti denar pri kramarjih kupujejo slabe pisanke s čisto nemškimi napisi! Kaj pomaga slovenskemu otroku tak zvezek, ki ima slab papir in vrh tega vse napise in opise le v nemškem jeziku?! V tej zadevi so tudi nekateri nadzorniki, zlasti v sosednji Kranjski še zelo nemarni. Čisto nič jim nij mar, kakošno blago učitelj v šolo vpelje. Naši šolski nadzorniki se za to brigajo, da imajo nemške zvezke otroci v rokah; zato so dozdej kakor se je nam pripovedovalo, povsodi le nemške Musilove pisanke priporočevali.

Proslavljenje cesarjevičeve poroke v Ljubljani.

V ljubljanskej ljudske kuhinji

je bilo zadnjo nedeljo pogoščenih preko 600 ubogih, da se bodo tudi ti spominali veselega prigrodka na Dunaji. Vsakdo izmed njih je dobil juho, goveje meso s prikuho, pečenko s salato, kruh in vina ali piva pol litra. Vojaška godba je zastoj svirala. Opoludne je prišel pogledat tudi deželni predsednik g. Winkler. Ob njegovem prihodu zasvira vojaška godba cesarsko himno.

Ljubljana razsvetljena.

Za olepšanje in razsvetljenje glavnega mesta Kranjske delale so se dolgo časa velike priprave, katere so se tudi na dan cesarjevičeve poroke dovršene pokazale. Omenjeno je bile uže v popisu „Sokolove“ veselice na Kozlarjevem vrtu, da se je mesto z zastavami dekoriralo deloma uže v nedeljo. Ponedeljek pa so se po celem Ljubljani, po vseh predmestjih izobesile zastave s streh in iz oken. Avstrijska državna barva je najbolj zmagovala. Poleg teh zastav pa je bilo potem največ narodnih slovenskih in v tem oziru kakor tudi sploh v dekoraciji s zastavami se je najbolj izkazal stari trg.

Vreme, ki se je pričelo uže nedeljo zve-

čer krčiti, bilo je tudi ves drug dan vrlo neprijetno. Močna sapa je podila goste oblake na nebu in črnogledi so prorokovali za večer prav grdega vremena. Žalibog, da so imeli prav. Popoludne je pričelo rosi in kmalu smo dobili prav tih zagrizen dež; bolj in bolj je deževalo in močna sapa je pihala. Marsikdo je obžaloval to nepriliko, meneč, da se bode razsvetljava mesta skazila. A nij se skazila. Okolo sedme ure se je prvi zasvetil grad in na hip je bila razsvetljena tudi cela Ljubljana.

Dasi dež prav nič nij hotel ponehati, vendar je bilo na ulicah sprehajalo se na tisoči gledalcev, prav potrpljivih ta dan, kajti če je kdo v gnječi dobil zdaj z desne zdaj z leve sunec, še zmenil se nij zato. A dežniki! ti so delali preglavico! Ob tleh se je videlo, da je mesto razsvetljeno, ali kakó da je razsvetljeno, to opazovati dežniki nijso dopuščali. In zarad tega je bilo dobro, da si je vaš poročevalec nategnil škornje, zavil se v suknjo, potegnil kapuco si čez glavo in pogumno stopil nasproti Jupitru pluviusu. —

Prav krasno je bil razsvetljen ljubljanski grad. Vsa okna so žarila v plamenu a bengalični ogenj je zavijal orjaško poslopje v plavo, zdaj v rudečo in drugo barvo.

Mesto Ljubljana pa je bila tako razsvetljena, kakor doslej malokdaj še. Vse se je lesketalo, vsa okna so bila razsvetljena, mnogo hiš z zelenjem in cvetjem ozaljšanih, transparentnih slik Njiju veličanstev cesarja in cesarice ter Njiju visokostij cesarjeviča Rudolfa in princesinje Stefanije na stotine; drugi transparenti s primernimi napisi, mej temi naj omenimo jednega, ki se je glasil: V ljubezni naroda je Tvoja moč!

Izmed poslopij notranjega mesta, ki so se z razsvetljava posebno odlikovali, bodi mi dovoljeno omeniti samo nekaterih. Najprej mi je imenovati magistratnega poslopja. Z zastavami in zelenjem okusno dekorirana, lesketala se res v pravem pomenu besede njega sprednja stran. Ob srednjem oboku in okolo okna nad njim mrgolelo in plavalo je nad tisoč plinovitih lučic. Sredi sta se svetili začetni črki visokih poročencev in nad njima krasna krona, vse sestavljeno iz plinovitih lučic. Ob voglih magistratnega poslopja sta stala dva visoka kandelabra, iz katerih ustja se je zvijal širok plinov plamen. Magistratno poslopje je bilo tako rekoč središče, pred katerim so se zbirali vsi gledalci.

Izmed drugih posebno razsvetljenih hiš je omenjati dalje Martinčičeva in sosednja hiša na dunajske cesti, ki sta imeli vsaka dolg svetel pas samih lučic ob hišnem obrobku pod prvim nadstropjem; prav lepo so bile razsvetljene tudi čitalnica, Tavčarjeva hiša, kazina in vhod v deželno sodnijo. Vseh hiš naštetih, ki so bile krasno razsvetljene, je nemogoče in bi nam opis tudi preveč prostora vzel. Razsvetljena je bila krasno cela Ljubljana do zadnje hiše po vseh predmestjih.

Okolo desete ure je dež malo ponehal, tako da se je še le tačas svobodno gibanje pričelo po ulicah. Dež pa je ta večer v toliko skazil, da se „Sokol“ in pevci ljubljanske čitalnice nijso udeležili serenade pred stanovanjem deželnega predsednika in vojaške večernice skozi mesto; zato tudi baklada nij izpala tako, kakor bi bila sicer ob lepem vremenu, ker so se je udeležili le veterani in ognjegasci. A to prav za prav nij nič škodilo, ker se je svečanost teh dnij s tem za en dan podaljšala, ker je „Sokol“ potem družega večera s

čitalniškim pevskim zborom sam priredil baklado in serenado. A o tem drugič.

Domače stvari.

— (Serenada pri deželnem načelniku.) Vtorek zvečer po dokončanem filharmoničnem koncertu napravil je „Sokol“ skupno s čitalniškimi pevci serenado pred palačo deželnega načelnika. Navdušenega ljudstva se je vse trlo. Več o tej serenadi pisal bode ob svojem času naš špeciální poročevalec. Denes omenjamo samo, da je gospod Meden s svojim krasno disponiranim tenorom vzbujal občno senzacijo!

— (Slavnostni koncert filharmonične družbe.) Pri jasno razsvetljenem gledišči izvršil se je vtorek zvečer ta koncert, ter končal vrsto tistih slavnostij, katere so se v Ljubljani priredile ob povodu cesarjevičeve poroke. Muzikaličen del koncerta izpeljal se je precizno in po vsem izvrstno, kar pod vodstvom tako spretnega ravnatelja, kakor je g. Anton Nedvéd, drugače biti nij moglo! Najbolj nam je ugajal prvi odstavek iz Lipinskijevega vojaškega koncerta, katerega je na goslih s premljevanjem orkestra virtuosno igral gospod J. Gerstner. Obžalovali smo, da se je moralo nekaj programovih točk izpustiti, ker gospica Klementina Eberhartova, znana dobra pevka, zavaljo indispozicije nastopiti nij mogla. Ko se je z odra nepričakovano ta novica objavila, kričalo je nekaj zaspanih gospodov po ložah svoj „bravo“, kar se nam dostojno nij videlo. Sploh bi bilo želeli, da bi pri tacih slavnostnih predstavah bilo manj tistega vratov-zvijanja, brez katerega naši mladi gospodje po ložah sedeti ne morejo. Večeru dostojen prolog zložil in govoril je gospod Friderik dr. Keesbacher. Tekst in deklamacijo moramo pohvaliti. V istini bil je to koncert, ki je napravljaj na vsakega, za godbo le količkaj vnetega poslušalca, najboljše vtise. Omeniti moramo tudi krasne dekoracije na odru, kjer sta se videli podobi cesarjeviča in njegove neveste. —r.

— (Ugovor proti konfiskaciji.) Dr. I. T. je kot pisatelj članka „Ogrinčev odlok II.“ vložil ugovor proti potrjenej konfiskaciji tega članka. Dotična obravnava je bila včeraj zjutraj ob devetih pred deželno sodnijo ljubljansko. Kakor drugače pričakovati nij bilo, potrdila se je konfiskacija.

— („Sokol“ ljubljanski.) Na več vprašanj, je-li gre „Sokol“ o binkošti v Trst, moremo iz dobrega vira povedati, da še nij gotovo, da gre, ker hoče baje tržaško delavsko društvo veselico preložiti na nedeljo po binkošti, a takrat se ve, da „Sokol“ ne bi mogel odriniti v Trst.

— (Program slavnosti), katero priredi literarni odbor „Umělecke Besede“ v Pragi dné 14. maja 1881 v prostorih društvenih na čast dr. Janezu Bleiweisu, častnemu členu „Umělecke Besede“. Program. 1. O življenji in delovanji slavljence — g. J. V. Lego. 2. Jadransko morje od Hajdriha — Akademični oktet. 3. Lepa Vida, preložil Jan. Dunovský — gca. R. Purkynjeva. 4. Tarantella od Wieniawskega, na gosli svira — g. Sobotka. 5. Kitica slovenskih narodnih pesnij — g. A. Kučera. 6. Ubežni kralj od Levstika, slovenski deklamuje — g. J. Rahne. 7. Cerkvica od Hajdriha — Akademični oktet. Prosta zabava. Začetek ob osmih zvečer. Prosti vstop.

— (Veselica „Sokolova“ na Kozlarjevem vrtu.) Naš poročevalec je bil v svojem opisu pozabil omenjati, da je „Sokol“ in pevski zbor čitalniški na potu skozi mesto

dobil vance in šopkov, s katerimi so ju nežne roke slovenskih narodnjakinj z oken obsule in sicer na turjaškem in starem trgu in v špitalskih ulicah.

— (Naznanilo!) Pri velikej veselici dne 8. maja t. l. napravljene od slavnega društva „Sokola“ s pomočjo drugih društev v proslavljenju poroke Nj. visok. cesarjeviča Rudolfa z Nj. kralj. visokostjo kraljičino Štefanijo na vrtu Kozlerjeve pivarne so bile pri ondi prirejene loteriji, izžrebane naslednje številke: 11, 32, 37, 64, 87, 123, 177, 256, 295, 337, 388, 396, 413, 435, 455, 481, 537, 559, 587, 597, 637, 640, 697, 830, 844, 860, 866, 898, 908, 910, 925, 926, 959, 964, 1013, 1023, 1055, 1059, 1071, 1097, 1137, 1180, 1234, 1265, 1327, 1350, 1362, 1429, 1449, 1476, 1517, 1537, 1551, 1564, 1587, 1629, 1665, 1713, 1742, 1756, 1773, 1787, 1788, 1821, 1874, 1903, 1979, 2011, 2025, 2030, 2105, 2108, 2163, 2203, 2252, 2263, 2268, 2281, 2290, 2307, 2313, 2347, 2355, 2366, 2379, 2383, 2385, 2401, 2410, 2422, 2436, 2511, 2522, 2534, 2535, 2557, 2579, 2585, 2691, 2719, 2772, 2783, 2843, 2851, 2947, 3003, 3019, 3039, 3136, 3194, 3259, 3357, 3360, 3392, 3403, 3497, 3514, 3552, 3563, 3619, 3718, 3737, 3822, 3848, 3910, 3922, 3977, 4000. Dobitki razdelili se bodo v nedeljo dne 15. maja in sicer zjutraj od 10.—12. in popoldne od 2.—4. ure v bralnej sobi šišenske čitalnice pri „Guziju“.

Odbor.

— („Vagabunden und Fachini.“) Kdo so to? Mi Slovenci, Kranjci smo vagabundi in fachini. Kdor tega ne veruje, naj povpraša Furlana, tujca v Ljubljani naseljenega kleparja Stadlerja, zdaj kandidata bankrotne ljubljanske „ustavoverske“ stranke za kupčijsko zbornico in moža, ki se živi večinoma le pri narodnjakih slovenskih.

— (Vabilo) k prvi besedi ki jo priredi „bralno društvo“ v Šempasi dne 15. maja 1881 v g. Bajčevij dvorani v spomin slavne poroke presvitlega cesarjeviča Rudolfa z belgijsko princesinjo Štefanijo. Program: 1. Go-

vor. 2. „Cesarska himna“ (poje zbor). 3. „Raj izgubljen“ Deklamacija. 4. „Slovan“ (poje zbor). 5. „Šaljiv dvogovor“. 6. „Kranjska dežela“ (samospev s spremljevanjem glasovira.) 7. „Slavjanka“ Mazurka (poje mešan zbor). 8. „Mutek“ (vesela igra v jednom dejanji.) 9. „Slovo“, poje zbor. Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina za ude prostá, za neude 20 novcev od osebe.

Odbor.

— (Nova vožnja reda mej Celjem in Trsom.) Z Notranjskega se nam poroča: Brzovlak po dnevi, ali kakor mu tukaj pri nas pravimo „Hrenov naglič“, vozari spet od prvega maja mej Trstom in Gradcem, kar je na Notranjskem od sv. Petra naprej za tiste, ki hodijo v Postojno in Logatec v urade ali pa po opravkih v Ljubljano, jako priležno. Vlak prihaja zjutraj v Ljubljano ob 10. uri 39 min. in hodi od tam ob 6. uri 6 min. na večer. Pri tem vlaku je samo prvi pa drugi razred. Na ono kraj Ljubljane proti Štajarskemu vpeljeta se s 15. majem dva nova sekundarna vlaka za osebe z drugim in tretjim razredom, št. 83 iz Ljubljane v Celje in št. 84 iz Celja v Ljubljano. Prvi pojde iz Ljubljane ob petih 45 min. in pride v Celje ob devetih 4 min. na večer; drugi odhaja iz Celja ob šestih in in prihaja v Ljubljano ob devetih 24 min. zjutraj. Vem, da bode naše ljudstvo v naši ožji domovini z veseljem pozdravilo to naredbo južne železnice.

Poslano.

Gospodu Wittu, krojaču na kongresnem trgu v Ljubljani.

Minul je ravno teden, ko je zatisnil oči naš nepozabljeni pisatelj slovenski Josip Jurčič. Slovenci imamo lepo navado, da svojega dobrotnika čestimo. In Jurčič je bil dobrotnik v najblažjem pomenu besede. Zato je bilo prav umestno, da je „Narodna tiskarna“ izobesila črno zastavo. Vas, ki ste tujec, vse to nič ne briga in dobro tudi veste, da je za tujca obrtnika v Ljubljani najbolje, da ostane prav lepo priden in pri svojem kopitu. Z ozirom na to pa Vas vendar moramo povprašati, koga ste menili, ko ste na vprašanje, kaj da pomenja ta črna zastava, odgovorili dotičnemu: „Ein

gewisser Jurčič ist gestorben“ — in ko ste dostavili: „Wieder ein Vieh weniger“. Odgovora prosim, sicer se bode Vam malo posvetilo.

Čestilec Jurčičev.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

26. aprila: Urša Lampič, pisarjeva žena, 31 let, za jetiko.
27. aprila: Jarnej Uražen, gostač, 60 let, za jetiko.
30. aprila: Martin Korenčič, delavca sin, 11 let za jetiko.
1. maja: Marija Černe, krojača žena, 36 let, za jetiko. — Jožefa Piskar, delavca žena, 46 let, za jetiko. — Ema Germ, delavca hči, 1 mesec.
2. maja: Anton Pokorn, dninar, 31 let.

Dunajska borza 11. maja

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	78 gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	50	"
Zlata renta	95	95	"
1860 drž. posojilo	132	50	"
Akcije narodne banke	848	"	"
Kreditne akcije	351	40	"
London	117	80	"
Srebro	"	"	"
Napol.	9	32 1/2	"
C. kr. cekini	5	55	"
Državne marke	57	45	"

Tržne cene

v Ljubljani 11. maja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 43 kr. — rež 6 gld 18 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 09 kr.; — ajda 5 gld. 53 kr.; — prosó 4 gld. 87 kr.; — koruza 5 gld. 53 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 21 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram 1 gld. 04 kr.; mast — gld. 78 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; špeh povojen — gld. 70 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 46 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 13 kr.; — siame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 5 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Zahvala.

Pred 7. leti se je moja ranjka mati gospa Johana Locker dosmrtno zavarovala pri zavarovalnici na življenje „Gresham“ za 5000 gld.

Glavni zastopnik tega društva gosp. Valentin Zeschko v Ljubljani izplačal mi je danes točno in popolnem zavarovano svoto, zaradi česar jaz z veseljem javno zahvalo izrekam društvu „Gresham“ in njega glavnemu zastopniku ter ta zavod najtopleje vsakemu priporočam najtopleje.

Dunaj, 9. maja 1881.

(272)

Valentin Pleiweiss,

Johana Locker.

priča.

Tuči.

10. maja:

Pri Slovci: Skerle iz Trsta. — Grilič z Dunaja. — Videgar iz Vipave. — Ginter iz Brna. — Kramar iz Brežic.

Pri Malici: Berner, Kenn, Polak, Wassertrilling, Praitschnig z Dunaja. — Fürth iz Budovic. — Jakovic iz Reichenberga. — Krumer iz Novega mesta. — Radakovic iz Celja. — Osterreicher iz Toplic.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

o odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otrplost, ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mase popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zvaven stajecim znamenjem: 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo (72-28) lekarna „pri samoregu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

C. in kr. najvišje priznanje.

Kopelišče Gleichenberg

Zlata kolajna Pariz 1878.

na Štajerskem.

Jedno vozno uro od postaje Feldbach ogerske zap. železnice.

Pričetek sezone 1. maja.

Pričetek zdravljenja z grozdom začetkom septembra.

Alkalično-muriatna in železna kislina, kozje mleko, inhalacije z mlekom, smrekovimi bocki in studenčasto slanico, ogljeno-kisle kopelji, jeklene kopelji, kopelji v sladki vodi, kopelji od smrekovih bock, mrzla polna kopelji z upravo za zdravljenje z mrzlo vodo.

Ivanova voda

pri Gleichenbergu.

Najizvrstna in najzdravejša hladilna pijača: ker ima veliko proste ogljene kisline, pospešuje prebavljenje valed tega, ker ima dosti dvojno ogljeno-kislega natrona in domače soli in nema apnenskih zvez, obtežujočih želodec, zato se Ivanova voda posebno priporoča pri boleznih v želodci in mehurji.

Dobiya se v vseh večjih trgovinah z mineralno vodo.

Na vprašanja odgovarja, naročbe za vozove, stanovanja in minerale vode izvršuje (184-4)

kopeljsko vodstvo v Gleichenbergu ali pa od vodstva z nova osnovana zaloga na Dunaji, I., Wallfischgasse Nr. 8.

Splošna zeliščna zdravila

od zdravnika Morisona,

prirejena v britskem zdravstvenem zboru v Londonu, sloveča na Angleškem, Ruskem, Poljskem in po širnem svetu, priznana od mnogo zdravniških avtoritet in njih zdravilska moč dokazana s tem, ker so uže na milijone ljudi ozdravila, ter so najgotovše sredstvo, da se najde uzrok bolezni in imajo popolno zdravilsko moč.

Prirejena so na tri načine:

Dvakrat kot pile različne moči in uplivnosti, zaznamovana se št. 1 in št. 2, in enkrat kot zelišni prah.

Pile št. 1 so jako prijetno in nežno uplivajoče zdravilo, ki odločuje zlobne in hude sokove, a

pile št. 2 te sokove odpravljajo z vodenimi, pekočimi in pokvarjenimi sokovi vred iz trupla.

Zelišni prah olajšuje odstranjevanje slabih sokov, omanjšuje, hladi in gasi žejo ter dobrodejno upliva na dihanje.

Te pile služijo izvrstno zoper neprebavljivost, če človeku jed ne diši, zoper žolč in težave v živcih, zoper putiko in revmatizem, zlatenico, boleznii na jetrah, zlato žilo, bolečine v križi, zoper vse bolezni na koži in očeh itd. itd.

Morisonov sistem se naslanja na ta glavni stavek: „Pokvarjena kri, glavni uzrok vsake bolezni“. Ako se rabiyo ta zdravila, čisti se kri in kri se prične z nova in živahneje pretakati po žilah.

1 par malih škatljic št. 1 in št. 2 veljata gld. 1.60.

1 „ velikih „ „ „ „ „ „ „ 3.50.

Dobivajo se v vseh boljših prodajalnicah.

London, 1. februarja 1881.

Za angleški zdravstveni zbor

zaz. MORISON & C.

33. Euston Road.

(157-4)